

EKONOMİK KRİZDE ŞİRKET KÂRLARI

Aydınlık Gazetesi, 7 Kasım 2020

Yıldırım Koç

Türkiye yıllardır giderek derinleşen bir ekonomik kriz yaşıyor. Ekonomik krizin etkileri, Covid-19 virüsünün devam eden tahribatıyla, daha da büyüyor. İşsizlik artıyor. Esnaf-sanatkar iflas ediyor. Çevrenize bakın. Kapanan veya el değiştiren dükkanlar, artan kiralık ve satış ilanları her tarafı kaplamış durumda. Köylüler ise, Türk Lirasının değer kaybının tarım girdilerine yansımaları nedeniyle yakın duruyorlar. İşler kötü ve ne yazık ki daha da kötüleşeceğe benziyor.

Böylesi durumlarda fedakarlık gündeme geliyor.

Ancak fedakarlık öncelikli olarak kimlerden istenecek? Aylardır ücretsiz izne çıkarılmış ve kendilerine yalnızca 1168 lira verilen işçilerden mi? Sayıları 7 milyonu aşan ve ayda 2324 lirayla geçinmek zorunda bırakılan asgari ücretlilerden mi? Sayıları 10 milyonu çoktan aşmış olan işsizlerden mi? Aldıkları emekli, dul ve yetim aylıkları yetmeyen 12-13 milyonluk kitleden mi?

2020'NİN 3. ÇEYREĞİNDE ARTAN KÂRLAR

Eskiden şirketlerin kârlarını öğrenmek mümkün değildi. Günümüzde Borsa İstanbul'da işlem gören önemli şirketlerin kârlarını veya zararlarını görebiliyoruz, bilançolarını, hissedarlarını, yatırımlarını inceleyebiliyoruz.

2020 yılının üçüncü çeyreğine ilişkin şirket bilançoları yayımlanmaya başladı. 2020 yılının üçüncü çeyrek kârlarını, salgın öncesinin 2019 yılı üçüncü çeyrek kârlarıyla karşılaştırma olanağımız var. Aşağıdaki çizelgede, bugüne kadar bilançoları yayımlanan şirketlerden kârı artarlardan bazılarını sunuyorum. Örneğin, Arçelik'in kârı geçen yıl üçüncü çeyrekte 2 milyar 725 milyon lira iken, 2020 yılında 4 milyar 132 milyon lira olmuş. TOFAŞ'ın kârı ise aynı dönemde 550 milyon liradan 890 milyon liraya çıkmış.

(MİLYON TL)

ŞİRKET	2019 3.ÇEYREK BRÜT KAR (MİLYON TL)	2020 3. ÇEYREK BRÜT KAR (MİLYON TL)
ARÇELİK	2.725	4.132
CARREFOURSA	470	546
DYO BOYA	83	164
ECZACIBAŞI İLAÇ	78	91
EREĞLİ DEMİR ÇELİK	1.176	1.425
FORD OTOSAN	950	1.649
GOOD-YEAR	117	210
İSKENDERUN DEMİR ÇELİK	709	725
KENT GIDA	55	69
PINAR SÜT	41	55
ŞİŞE CAM	1.541	1.888
TAT GIDA	61	70
TOFAŞ OTO.FAB.	550	890
TÜRK TRAKTÖR	139	363
VESTEL BEYAZ EŞYA	204	523

2020'NİN 2. ÇEYREĞİNDE ARTAN KÂRLAR

Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerden bir bölümünün 2020 yılının 3. dönemine ilişkin bilançoları henüz yayımlanmadı. Bu şirketlerden bazılarının 2020 yılının 2. dönemine ilişkin bilanço kârlarını bir önceki yılın aynı dönemiyle karşılaştırmak mümkün. Örneğin, Koç Holding'in kârı 6 milyar

liradan 10 milyar liraya çıkmış. Sabancı Holding'in kârı ise 4,4 milyar liradan ancak 5,0 milyar liraya yükselbilmiş.

Bu dönemde zarar eden şirketler de var; ancak bazı şirketlerin artan kârları dikkat çekiyor. Aşağıda bu şirketlerden bazılarını sunuyorum. İşler zorlaştığında öncelikle kimin fedakarlıkta bulunması gerektiğine siz karar verin.

ŞİRKET	2019 2.ÇEYREK BRÜT KAR (MİLYON TL)	2020 2. ÇEYREK BRÜT KAR (MİLYON TL)
ANADOLU CAM	367	451
ANADOLU GRUBU HOLDİNG	3.725	4.758
AYGAZ	190	223
BERA HOLDİNG	123	260
BİM MAĞAZALARI	1.805	2.574
ÇİMSA	83	109
DARDANEL	38	73
DOĞUŞ OTOMOTİV	295	335
EGE GÜBRE	38	49
ENERJİSA ANARJİ	1.415	1.492
İPEK DOĞAL ENERJİ	408	495
İZMİR DEMİR ÇELİK	Zarar (-) 18	Kâr (+) 27
KOÇ HOLDİNG	6.024	10.058
KOZA ALTIN	410	497
KOZA MADENCİLİK	408	496
MİGROS TİCARET	1.562	1.823
NUH ÇİMENTO	87	107
PINAR ET VE UN	27	36
SABANCI HOLDİNG	4.358	5.008
SASA POLYESTER	120	161
SODA SANAYİ	404	415
ŞOK MARKETLER	956	1.212
TRABZON LİMAN	5	13
TURKCELL	1.907	1.974
TÜRK TELEKOM	2.742	3.222
TÜRK TUBORG	256	293
ÜLKER BİSKÜVİ	509	587